

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

18 Videte Israel secundum carnem: nonne qui edunt hostias, participes sunt altaris?

vidimas qui edunt illi nonne qui in carne Israel
הוא ליכריל דבככר לא הוא אילין דאכלין דבכא
ego dico igitur quid altaris participes
מנא הכיל אמר אנא

19 Quid ergo? dico quod idolis immolatum sit aliquid? aut quod idolum sit aliquid?

19 אלא הו מרס דבכחין הנפא לשארא הו דבכין
fit aliquid idolo quod immolatum aut fit aliquid quod idolum
הו דפתכרא מרס הו דפתכרא מרס הו

20 Sed que immolant Genes, demonijs immolant, & non Deo. Nolo autem vos socios fieri demoniorum.

20 אלא הו מרס דבכחין הנפא לשארא הו דבכין
demoniorum participes vt sitis ego volo autem non Deo
דמוניורם דמוניורם דמוניורם דמוניורם

21 Non potestis calicem Domini bibere, & calicem demoniorum: non potestis mensę Domini participes esse, & mensę demoniorum.

21 אלא הו מרס דבכחין הנפא לשארא הו דבכין
& in mensa Domini nri in mensa vt sitis participes vos
דמוניורם דמוניורם דמוניורם דמוניורם

22 An zmulamur Dominu? Nunquid fortiores illo sumus?

22 או דלמא מטנו מטנין לכון דלמא
aliquid omne non sed mihi licet aliquid omne prę eo fortior
נמטנו מטנו מטנין לכון דלמא

23 Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt. Omnia mihi licent, sed nō omnia zdficiant.

23 כל מרס שליט לי אלא לא כל מרס
edificat aliquid omne non sed mihi licet aliquid omne
כל מרס שליט לי אלא לא כל מרס

24 Nemo quod suum est quzrat, sed quod alterius.

24 אלא הו מרס דבכחין הנפא לשארא הו דבכין
quod suę sui etiam homo omnis sed quzrat fit quod anime sue homin
הו מרס דבכחין הנפא לשארא הו דבכין

25 Omne quod in macello vquit, manducate: nihil interrogantes propter conscientiam.

25 כל מרס דמוניורם בכתלון הויתון אכלין רלא עוקבא
disquisitione sine comedentes sitis in macello quod venditur aliquo
כל מרס דמוניורם בכתלון הויתון אכלין רלא עוקבא

26 Domini est terra, & plenitudo eius.

26 דמרינא הו גיר ארעא במל אורה
ad eundem estis & cupientes vos vocauerit profanis ex verō homo
דמרינא הו גיר ארעא במל אורה

27 Siquis vocat vos infidelium ad cęnam, & vultis ire: omne quod vobis apponitur māducate, nihil interrogantes propter conscientiam.

27 אן אנש דין מן חנפא קרא לבון ועבין אנתין למאול
propter disquisitione sine edite ante vos quod apponeret aliquid
אן אנש דין מן חנפא קרא לבון ועבין אנתין למאול

28 Si quis autē dixerit, Hoc immolatum est idolis: nolite manducare propter illum qui indicauit, & propter cōscientiam:

28 אן אנש דין נאמר לבון דהנא דדביחא הו
conscientiam & propter vobis qui dixit eum propter conscientiam
אן אנש דין נאמר לבון דהנא דדביחא הו

NOVUM
TESTAM
TUM
A.
IV. etc.

18 βλέπει τοῖς Ἰσραὴλ καὶ ὁδρακα ἕξι οἱ ἐδῆσιν τὰς θυσιάς, καὶ οἱ τοῖς θυσιάζουσιν οἱ 19 ὁ κος
ἐπὶ ἀδελφον, ἡ ὄντι, ἡ ὅπ ἀδελφου τοῦ, ἡ ὄντι, 20 ἀνὴρ ὅτι εἰς τὴν ἐξουσίαν, δαίμωνιαι δὲ οἱ, καὶ ἡ ὄντι, ἡ ὄντι
ἡ μὰς κοινωνοῖς τῆς δαίμωνιαι γίνεσθαι. 21 ἡ δὲ οὐκ ἐστὶν ποτήριον κυρίως τοῦ ζῆ καὶ τοῦ εἰς τοῦ δαίμωνιαι
καὶ τῆς ἀπίστου κυρίως μετὰ τῆς ἀπίστου δαίμωνιαι. 22 ἡ ὄντι τῆς ἀπίστου τοῦ κυρίως, καὶ ἡ ὄντι
ὁ σμῆνις 23 πάντα μοι ἐδῆσιν, ἀλλ' ἡ πάντα συμφέρει. πάντα μοι ὄντι, ἀλλ' ἡ πάντα οὐκ ἐδῆσιν. 24 πάντα
τὸ ἐαυτοῦ ζητήτω, ἀλλ' ἡ τὸ ἐπί τῆς ἐκείνου. 25 πάντα τὸ ἐκ μακέλλου πωλῆσθαι ἐδῆσιν, μηδὲν ἀνακρίνομεν
τῶ σμῆνι δῆσιν. 26 τὸ ἐκ κυρίως ἡ καὶ τὸ πληρωμα αὐτοῦ. 27 οἱ δὲ ἡς καλεῖ ὁ μὰς τῆς ἀπίστου
δῆσιν, καὶ τῆς ἀδελφου τοῦ ὄντι, καὶ ὄντι δὲ ἐκείνου τὸ μὲν ὄντι, καὶ τῶ σμῆνι δῆσιν. 28 εἰς τὴν
πληρωμα αὐτοῦ.

29 *deus sed quæ vestra non ego dico autem conscientiam*
 תארתא דין אמר אנא לא הוא דילכון אלא דהו
 aliorum conscientia à iudicatur libertas mea enim cur q̄ dixerit
 דאמר למנא ניר הארותי מתתדינא מן תארתא דאחרנא
 ego conuiuijs proficindor cur ego vtor per gratiam ego si
 30 *an ana btiכותא מתחשה אנא מנא מתנדף אנא*
 אן אנא בטיכותא מתחשה אנא מנא מתנדף אנא
 igitur estis comedentes siue ego gratias ago quodd ego co pro
 על מרס דאנא מודנא אנא: אן אכלין אנתון הכיל
 id omne estis facientes aliquid siue estis bibentes siue
 ואן שתין אנתון ואן מרס עבדון אנתון כל מרס
 ostendiculo sine facientes sitis Dei in gloriam
 לתשבוחתה דאלהא הוותון עבדון: דלא תוקלא
 etiam sicut Dei & Ecclesiz & Gentibus Iudzis estote
 הוו ליהודיא ולארמיא ולעדתה דאלהא: אן דאף
 aliquid ego quero neque ego placeo homini omni aliquo in omni ego
 אנא בכל מרס לכל נש שפר אנא ולא בעא אנא מרס
 vt viuam conducit quod pluribus id sed conducit q̄ mihi
 דלי פקה אליא מרס דלסנאנא פקה דנחון:

29 Conscientiam autem dico non tuam, sed alterius. Vt quid enim libertas mea iudicatur ab aliena conscientia?

30 Si ego cum gratia participo, quid blasphemor pro eo quod gratias ago?

31 Siue ergo manducatis, siue bibitis, vel aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.

32 Sine offensione estote Iudæis & gentibus, & Ecclesie Dei:

33 Sicut & ego per omnia omnibus placeo, non quærens quod mihi vtile est, sed quod multis, vt salui fiant.

CAP. XI.

קפלאון יא

ego laudo Christi ego etiam sicut mihi similes estote
 1 *אתרמו בי איכנא דאף אנא במשיחא: משבחה אנא*
 & sicut mihi sitis memores aliquo q̄in omni fratres mei verò vos
 לכון דין אחי דככל מרס עהידין אנתון לי ואיכנא
 autem ego velim estis tenentes præcepta vobis tradidi
 דאשלמת לבון פוקדנא אחידין אנתון: צבא אנא דין
 mulieris & caput est Christus caput viri quod omnis vt sciatis
 דתרעון דכל נבר רישה משיחא הו ורישה דאנתתא
 qui orat vir omnis est Deus Christi & caput est vir
 נברא הו ורישה דמשיחא אלהא הו: כל נברא דמצלא
 mulier & omnis caput suū pudescit caput suū tectū sit cūm vaticinatur aut
 או מתנבא כד מכסי רישה מכהרת רישה: וכל אנתתא
 caput suū pudore afficit caput suū reuelat cūm vaticinatur aut que orat
 דמצליא או מתנבא כד נלא רישה מכהרת רישה
 caput cuius rasū est est cum enion est similis
 שויא הי ניר עב הו דנרוע רישה!

1 IMITATORES mei estote, sicut & ego Christi.

2 Laudo autem vos fratres, quod per omnia mei memores estis: & sicut tradidi vobis, præcepta mea tenetis.

3 Volo autē vos scire, quod omnis viri caput, Christus est: caput autem mulieris, vir: caput verò Christi, Deus.

4 Omnis vir orans aut prophetans velato capite deturpat caput suum.

5 Omnis autem mulier orans aut prophetans non velato capite, deturpat caput suum: vnum enim est acsi decaluctur.

29 *συνείδησός τε λέγω ὑμῖν τὴν ἐμὴν, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου. ἵνα ἵπτο ἢ ἡδὴ θεοῦ μου κτλ. ἵνα ἴσως ἀποδοῦναι*
 30 *εἰ δὲ ἐγὼ μετὰ χάριτος ἐσθίω καὶ πόσιω, ἢ βλασφημοῦμαι ὑπὲρ τοῦ θεοῦ ἕνεκα χάριτος;* 31 *εἴτε οὖν ἐσθίω, εἴτε*
πίσιω, εἴτε τι ποιῶ, πάντα εἰς δόξαν τοῦ κυρίου. 32 *ἀποδοσκὸν ἑστέ μοι ὡς ἐγὼ Ἰουδαίοις καὶ ἑλλήνοισι, καὶ τῇ ἐκ-*
κλησίᾳ τοῦ θεοῦ. 33 *καθὼς καὶ ἐγὼ πάντας πάντας ἀρέσκω, μὴ ἵνα ἑμὲ ὠφελῶ, ἀλλὰ ἵνα πολλοὶ σωθῶσι.*

Κεφ. ια.

1 *Μιμηταὶ ἔστωτε μου ὡς ἐστὶν καὶ ἐγὼ Χριστοῦ.* 2 *ἐπαρῶ δὲ ὑμῶν, ὡς ἐλάφου, ὅτι πάντες μου μεμνησθε, καὶ*
καθὼς παρέδωκα ὑμῖν, τὰς ἐπιταγὰς καὶ τὰς ἐπιτοχάς. 3 *θίλω δὲ ὑμῶν εἰδέναι, ὅτι πάντες ἀποδοσκὸν ἑστέ μοι, ὁ*
Χριστὸς ὅτι κεφαλή ἐστὶν τοῦ σώματος, ὁ σώτης κεφαλῆς ὁ σώτης, ὁ σώτης κεφαλῆς ὁ σώτης, ὁ σώτης κεφαλῆς ὁ σώτης. 4 *πάντες ἂν ἢ ὡς κεφαλή ἐσθίω καὶ πόσιω, ἢ βλασφημοῦμαι ὑπὲρ τοῦ θεοῦ ᕛνεκα χάριτος;* 5 *πάντες ἂν ἢ ὡς κεφαλή ἐσθίω καὶ πόσιω, ἢ βλασφημοῦμαι ὑπὲρ τοῦ θεοῦ ᕛνεκα χάριτος.*